

ที่ ปน ๐๐๒๓.๔/ว ๒๓๒๓๖

ศาลากลางจังหวัดปัตตานี
ถนนเดชา ปน ๙๔๐๐๐

๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ทหารหรือการอุทิศที่ดิน

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ, นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี, นายกเทศมนตรีเมืองปัตตานี
และนายกเทศมนตรีเมืองตะลุมพันธ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๖/ว ๓๒๓๔
ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดปัตตานีได้รับหนังสือแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า ได้ให้ความเห็น
ในข้อหาหรือของจังหวัดตรงเกี่ยวกับการเบิกจ่ายงบประมาณอันเกิดจากการรังวัดแบ่งหักเป็นที่สาธารณประโยชน์
โดยความเห็นในข้อหาหรือดังกล่าวเป็นประโยชน์ในการพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ จึงขอส่งเรื่องดังกล่าว
เพื่อแจ้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปใช้ประกอบการพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป รายละเอียดปรากฏ
ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นแนวทางปฏิบัติ สำหรับอำเภอ ให้แจ้งเทศบาลตำบล และองค์การบริหาร
ส่วนตำบลในพื้นที่ถือปฏิบัติให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยตรี

(ตระกูล ไทธรรม)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบและเรื่องร้องทุกข์
โทร. ๐ - ๗๓๓๓ - ๖๐๔๔
โทรสาร ๐ - ๗๓๓๓ - ๖๕๘๑

☐	ส.บ.ท.
☐	ก.บ.ด.
☐	ก.ส.ส.
☒	ก.ก.ม.
☐	ก.ก.ง.

ที่ มท ๐๘๐๔.๖/ว ๓๒๓๔

สธจ. ชัดดาณี	
รับที่	๘๖๖5
วันที่	12 ต.ค. 2565
เวลา	๑๔.50

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรื่อง การขอการอุทธรณ์ที่ดิน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดตรัง)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๖/๑๕๑๑๑

ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๕

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ให้ความเห็นในข้อหาหรือของจังหวัดตรังเกี่ยวกับการเบิกจ่ายงบประมาณอันเกิดจากการรังวัดแบ่งหักเป็นที่สาธารณประโยชน์ ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาแล้วเห็นว่าความเห็นในข้อหาหรือดังกล่าวเป็นประโยชน์แก่จังหวัดในการพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ จึงขอส่งเรื่องให้จังหวัดนำไปใช้ประกอบการพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิริวัฒน์ บุปผาเจริญ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ๒

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน ฅัญฐาริณิย์ รุจิณวัฒน์กุล

โทร. ๐๘๔๕-๙๓๗๗-๒๐๐๗

ที่ มท ๐๘๐๔.๖/๑๕๑๓๑

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ทหารือการอุทิศที่ดิน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดตรัง

อ้างถึง หนังสือจังหวัดตรัง ที่ ตง ๐๐๒๓.๔/๘๔๕๔ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๕

ตามที่ จังหวัดตรังแจ้งว่า ได้รับเรื่องทหารือจากอำเภอเมืองตรัง กรณีเทศบาลตำบลคลองเต็งได้รับอุทิศที่ดินจากประชาชน จำนวน ๑๓ ราย เพื่อให้เป็นทางสาธารณประโยชน์ และสำนักงานที่ดินจังหวัดตรังได้มีหนังสือถึงเทศบาลตำบลคลองเต็งให้แจ้งผู้อุทิศที่ดินเป็นทางสาธารณประโยชน์ไปดำเนินการยื่นคำร้องขอรังวัดแบ่งหักเป็นที่สาธารณประโยชน์ และชำระค่ามัดจำรังวัด ตามระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการรับคำขอรังวัดการันต์รังวัด และการเรียกค่าใช้จ่ายในการรังวัดเฉพาะราย พ.ศ. ๒๕๔๗ จังหวัดตรังจึงได้ขอทหารือกรณีดังกล่าวว่าสามารถยกเว้นค่ารังวัดให้กับผู้อุทิศที่ดินได้หรือไม่ และเทศบาลตำบลคลองเต็งสามารถที่จะชำระค่าใช้จ่ายในการรังวัดแบ่งหักเป็นที่สาธารณประโยชน์ได้หรือไม่ อย่างไร นั้น

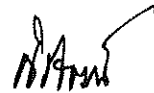
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๔ กำหนดว่า สาธารณสมบัติของแผ่นดินนั้น รวมทรัพย์สินทุกชนิดของแผ่นดินซึ่งใช้เพื่อสาธารณประโยชน์หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินพิจารณาจากองค์ประกอบ ๒ ประการ ได้แก่ (๑) ต้องเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน และ (๒) ต้องใช้เพื่อสาธารณประโยชน์หรือสงวนไว้เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน การโอนหรืออุทิศที่ดินให้รัฐเพื่อเป็นที่สาธารณประโยชน์ เมื่อแสดงเจตนาอุทิศให้แล้ว ที่ดินดังกล่าวก็ย่อมเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๔ (๒) โดยสมบูรณ์ทันทีโดยไม่จำเป็นต้องจดทะเบียนให้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕๒๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สภาพความเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินไม่อาจสูญสิ้นไปเพราะการไม่ได้ใช้ และจะยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับแผ่นดินในเรื่องทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามมาตรา ๑๓๐๖ มิได้ โดยเทียบเคียงคำพิพากษาฎีกาที่ ๑๑๒/๒๕๓๙ คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๖๔/๒๕๕๕ และคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดง ที่ อ.๕๖๙/๒๕๕๗ ดังนั้น การที่ประชาชนอุทิศที่ดินบางส่วนให้เทศบาลตำบลคลองเต็งเพื่อให้เป็นทางสาธารณประโยชน์นั้น ที่ดินดังกล่าวย่อมตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามมาตรา ๑๓๐๔ (๒) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เทศบาลตำบลคลองเต็งจึงมีหน้าที่ในการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่าหากที่ดินดังกล่าวตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินแล้ว เทศบาลตำบลคลองเต็งจึงสามารถเบิกจ่ายงบประมาณอันเกิดจากการรังวัดแบ่งหักเป็นที่สาธารณประโยชน์ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายอันเกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันตามข้อ ๑๓ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๕๓

/และมีข้อพิจารณา ...

และมีข้อพิจารณาต่อว่า กรณีผู้อุทธรณ์ทั้ง ๑๓ ราย จะสามารถขอยกเว้นค่ารังวัดที่ดินที่อุทธรณ์ได้หรือไม่ เห็นว่า กรณีที่ดินที่อุทธรณ์ให้เทศบาลเป็นเพียงที่ดินบางส่วนซึ่งไม่มีขอบเขตที่ชัดเจนจำเป็นต้องรังวัดที่ดินดังกล่าว จึงเป็นกรณีความรับผิดชอบของเอกชนที่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการรับค่าขอรังวัด การนัดรังวัด และการเรียกค่าใช้จ่ายในการรังวัดเฉพาะราย พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกับ หนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๑๑ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๐ เรื่อง การปรับปรุง มติคณะรัฐมนตรี เรื่อง แนวทางการปฏิบัติกรณีทางราชการขอให้ราษฎรอุทธรณ์ที่ดินให้หรือกรณีเข้าไปดำเนินการ ในที่ดินของเอกชนเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ร่วมกัน อย่างไรก็ตาม กรณีขอยกเว้นค่ารังวัดให้กับผู้อุทธรณ์ที่ดินได้นั้น จะต้องทำความเข้าใจเพื่อขอยกเว้นระเบียบกับผู้อำนวยความสะดวกสำนักมาตรฐานและส่งเสริมการรังวัดในฐานะ ผู้รักษาการตามระเบียบกรมที่ดินดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอความร่วมมือจังหวัดตรังแจ้งผลการพิจารณาให้อำเภอเมืองตรัง จังหวัดเทศบาลตำบลคลองเต็งดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิริวัฒน์ บุปผาเจริญ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ๒
โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th
ผู้ประสานงาน ณัฐฐาธิณี โชติรัตน์กุล
โทร. ๐๙๕๕-๐๖๗๗-๒๐๐๗